

Besluit

Besluit strekkende tot een positieve beoordeling van een aanvraag toets nieuwe opleiding van de opleiding wo-bachelor Liberal Arts and Sciences van de Rijksuniversiteit Groningen en toekenning van het bijzonder kenmerk 'Kleinschalig en intensief onderwijs' aan deze opleiding alsmede strekkende tot een positief advies aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap inzake het verlenen van toestemming tot het hanteren van selectie en collegegeldverhoging

datum

31 maart 2014

onderwerp

Besluit

Gegevens

Toets nieuwe opleiding wo-bachelor Liberal Arts and Sciences van de Rijksuniversiteit Groningen en toekenning van bijzonder kenmerk 'Kleinschalig en intensief onderwijs' (002085)	uw kenmerk	ABJZ14/03519	ons kenmerk	NVAO/20141005/LL
	instelling			
	opleiding			
	variant			
	afstudeerrichtingen			
	locatie			
	studieomvang (ECTS)			
	datum macrodoelmatigheidsbesluit			
	datum aanvraag			
	datum locatiebezoek			
	datum paneladvies			
	instellingstoets kwaliteitszorg			

Beoordelingskaders

Beoordelingskader voor de beperkte toets nieuwe opleiding van de NVAO (Stcrt. 2010, nr. 21523) en paragraaf 7.3, geheten 'Bijzonder kenmerk kleinschalig en intensief onderwijs' van het Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs (Stcrt. 2012, nr. 4962). Het advies aan de minister inzake het verlenen van toestemming tot het hanteren van selectie en collegegeldverhoging vindt zijn grondslag in artikelen 6.7, 6.7a, 6.7b en 6.7c van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het paneladvies deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden en positief

Pagina 2 van 9 adviseert ten aanzien van de toekenning van het bijzonder kenmerk 'Kleinschalig en intensief onderwijs'.

Advies panel met betrekking tot de kwaliteit van de opleiding

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel met betrekking tot de kwaliteit van de opleiding.

Dit samenvattend advies omvat de voornaamste overwegingen van het panel dat de nieuwe opleiding Liberal Arts and Sciences van de Rijksuniversiteit Groningen, aan te bieden in het University College Groningen, heeft beoordeeld in het kader van de aanvraag voor een toets nieuwe opleiding voor deze opleiding.

De Rijksuniversiteit Groningen heeft het University College Groningen als tiende faculteit aan de bestaande negen faculteiten toegevoegd. De opleiding wo-bachelor Liberal Arts and Sciences die nu door de universiteit voor een toets nieuwe opleiding wordt voorgedragen, zal in het University College Groningen worden ondergebracht.

In het algemeen typeert het panel het ontwikkeltempo van de opleiding hoog, gezien het voornemen om in september 2014 met de opleiding te beginnen. Gezien dat ambitieuze schema adviseert het panel de opleiding contact op te nemen met andere Liberal Arts and Sciences opleidingen in Nederland om kennis te nemen van de ervaringen die deze hebben opgedaan.

Het panel acht de doelstelling en de profilering van de opleiding zinvol, zijnde het benaderen van complexe vraagstukken op een interdisciplinaire wijze en het aansluiten bij de thema's van de universiteit, gezondheid, energie en duurzame samenleving. De opleiding legt een karakteristiek Gronings accent op de natuurwetenschappelijke kant. Het panel vindt dat een legitieme keuze maar raadt de opleiding aan ook de geesteswetenschappen goed uit de verf te laten komen. De doelstelling is op verantwoorde wijze geconcretiseerd in de eindkwalificaties. De majors die de studenten kunnen kiezen, geven genoeg mogelijkheden tot disciplinaire verdieping waardoor zij zich kunnen kwalificeren voor toepasselijke disciplinaire masteropleidingen van hun keuze. De opleiding beoogt de studenten niet alleen de wetenschappelijke maar ook de creatieve en kunstzinnige benaderingswijze bij te brengen. De eindkwalificaties voldoen aan het niveau van de bachelor en beantwoorden aan de kenmerken van een Liberal Arts and Sciences opleiding met een herkenbare profilering die aansluit op de Groningse onderzoekswaartepunten.

Het panel vindt het streven van de opleiding naar 40 instromende studenten in het eerste jaar legitiem, zij het aan de beperkte kant. Wel wil het panel wijzen op het risico dat de samenhang in dergelijke kleine groepen binnen het IC21-deel in gevaar kan komen, als tussentijds studenten zouden uitvallen. De toelatingseisen en de toelatingsprocedure bieden waarborgen dat de instromende studenten de opleiding zullen kunnen afronden. Wel vindt het panel dat de opleiding de beginnende studenten duidelijk moet maken welke masteropleidingen mogelijk zijn.

De beoogde eindkwalificaties zijn volledig en evenwichtig in het curriculum opgenomen. Ook is het curriculum goed uitgewerkt met onderdelen als IC21, de vakken van het eerste jaar en de colloquia. Wel raadt het panel de opleiding aan de schriftelijke en mondelinge uitdrukkingsvaardigheden (*academic core*) nadrukkelijker in het programma te verankeren,

Pagina 3 van 9 duidelijke leerroutes vast te stellen voor studenten die zich voorbereiden op een master en studenten de mogelijkheid te geven een breed, niet-disciplinair programma te volgen. De voorgeschreven literatuur is vakinhoudelijk en wetenschappelijk van een goed niveau. Het panel is erover te spreken dat de studenten zowel de wetenschappelijk als de *enterpreneurial* en kunstzinnige benaderingswijze leren toe te passen. Omdat de opleiding voor de kunstzinnige benadering afhankelijk is van de Hanzehogeschool, pleit het panel voor goede afspraken in dat verband.

Het programma is door de curriculumcommissie goed voorbereid. Het is positief dat bij de start van de opleiding alle noodzakelijke posities in de organisatie vervuld zullen zijn. De vaste docenten vormen een goed gekwalificeerd team. Veel van de docenten zijn hoogleraar en een groot aantal docenten heeft een BKO-certificaat. Wel bepleit het panel de verhouding tussen de tutoren en de expert supervisors te verhelderen. De didactische principes van de opleiding (zelfsturing, samenwerkend leren) en de daarbij behorende werkvormen zijn nieuw binnen de universiteit. Daarom raadt het panel de opleiding aan te voorzien in scholing op dat gebied.

De didactische principes en werkvormen komen overeen met wat voor deze Liberal Arts and Sciences opleiding gewenst is. Voor major- en minorvakken waarbij studenten samen met andere studenten van buiten de eigen opleiding zitten, raadt het panel de opleiding aan ook in die vakken de didactische principes van de opleiding toe te passen. De student-docentratio en het aantal contacturen zijn naar behoren. Ook de studiebegeleiding en de huisvesting van de opleiding zijn op een degelijke manier ingericht.

Het panel heeft vastgesteld dat de examencommissie bij de aanvang van de opleiding zwaar genoeg is, voldoende afstand tot de opleiding heeft en daardoor voldoende onafhankelijk is. Daarnaast biedt de taakopvatting van de examencommissie genoeg waarborgen voor een verantwoord toezicht op de kwaliteit van de toetsing. Het systeem van toetsing is in aanleg voldoende. De meer traditionele toetsvormen voldoen. Wel pleit het panel ervoor de beoordeling van de vernieuwende onderdelen van het curriculum zoals het portfolio en van de colloquia goed te doordenken. Dat geldt ook voor de beoordeling van de kunstzinnige aspecten en van de scriptie. Het is niet duidelijk welk systeem van becijfering de opleiding wil hanteren. Systemen met cijfers, letters en pass/fail lopen door elkaar heen. Het panel bepleit een eenduidige en consequente wijze van becijferen.

Het panel acht de afstudeergarantie die de opleiding heeft afgegeven naar behoren. De opleiding heeft een voldoende onderbouwing voor de geraamde instroom van studenten gegeven. Het panel heeft vastgesteld dat de Rijksuniversiteit Groningen de benodigde financiële middelen ter beschikking zal stellen. Het panel staat positief tegenover de mogelijkheid dat de universiteit beurzen voor studenten ter beschikking zal stellen.

Het panel neemt het voorstel van de instelling betreffende de Croho-indeling over en adviseert de NVAO tot plaatsing van de opleiding in het Croho-onderdeel sectoroverstijgend, subonderdeel Onderwijs/landbouw en natuurlijke omgeving/natuur/techniek/gezondheid.

Het panel adviseert de NVAO om positief te besluiten ten aanzien van de kwaliteit van de nieuwe opleiding wo-bachelor Liberal Arts and Sciences van het University College Groningen van de Rijksuniversiteit Groningen.

1.1 Advies van het panel met betrekking tot toekenning van het bijzonder kenmerk 'Kleinschalig en intensief onderwijs'

Het panel heeft vastgesteld dat in de eindkwalificaties van de opleiding naast de disciplinaire verdieping de brede, maatschappelijke vorming van de studenten zichtbaar is. De studenten worden nadrukkelijk opgeleid om verder te kijken dan hun eigen discipline en ze worden geacht vanuit meerdere disciplines vraagstukken te benaderen. Daarnaast leren de studenten maatschappelijke vraagstukken te beschouwen en daarvoor innovatieve oplossingen te bedenken. Ze dienen daarbij ook vormen uit de kunst toe te passen. Tot slot dienen ze persoonlijke betrokkenheid bij deze zaken aan de dag te leggen. Het panel vindt dat de opleiding de verbreding overtuigend in de eindkwalificaties heeft opgenomen.

Het panel ziet de verbreding die in de eindkwalificaties geformuleerd is, in het curriculum terug. In de vakken van het eerste jaar en in het IC21-gedeelte van het programma komen de interdisciplinaire en maatschappelijke aspecten ruimschoots aan bod terug. De maatschappelijk georiënteerde activiteiten binnen IC21 bieden de studenten de mogelijkheid de brug te slaan naar de gemeenschap en daar relevante extra-curriculaire activiteiten te ontplooiën. Ook zullen de studenten aangemoedigd worden om extra-curriculaire activiteiten als het organiseren van excursies, lezingen en tentoonstellingen en het uitnodigen van sprekers daarvoor uit te voeren.

De opleiding streeft een blijvend beperkte instroom na waardoor de omvang van de opleiding overzichtelijk en kleinschalig kan blijven. Het panel heeft vastgesteld dat één van de voornaamste didactische principes van de opleiding bestaat in het creëren van een hechte, academische leergemeenschap. Daartoe zal de opleiding werkvormen gebruiken als het leren en werken in kleine groepen en de intensieve begeleiding van zowel groepen als individuele studenten. Het panel beschouwt de intensiteit van de begeleiding als hoog en ziet dat terug in het aantal uren dat daaraan wordt besteed. De extra-curriculaire activiteiten binnen de campus waar de studenten wonen, zullen naar de overtuiging van het panel bijdragen aan de vorming van een gemeenschap van studenten. Het panel raadt de opleiding aan ten aanzien van de vernieuwende didactiek en de scholing van de docenten in dit verband het oor te luisteren te leggen bij andere University Colleges in Nederland.

De toelatingseisen die de opleiding heeft opgesteld, zijn in de ogen van het panel hoog en zorgen ervoor dat getalenteerde studenten aan de opleiding zullen beginnen. De toelatingsprocedure is zorgvuldig en strikt en leidt er volgens het panel toe dat alleen voor deze opleiding geschikte en gemotiveerde studenten toegelaten zullen worden.

De opleiding beschikt volgens het panel over een toereikend management en een goed gekwalificeerd team van docenten. Het panel heeft bij de docenten en tutoren een groot enthousiasme aangetroffen voor deze opleiding met bijbehorende onderscheidende kenmerken als gericht op maatschappelijke vraagstukken, een intensieve begeleiding en een kleinschalige inrichting. Wel wijst het panel erop dat de opleiding nog een goede invulling zal moeten vinden voor de benodigde aanvullende scholing van de docenten om

Pagina 5 van 9 zich de vernieuwende didactiek en werkvormen (zelfsturing, intensieve begeleiding van groepen en individuele studenten en samenwerkend leren) eigen te maken.

Het panel acht de student-docentratio in overeenstemming met het kleinschalige en intensieve onderwijs dat wordt beoogd. Met een ratio van 13,5 in de *steady state* krijgen de studenten in gemiddeld kleine groepen onderwijs.

Het panel meent dat de onderwijsruimtes de studenten de mogelijkheid geven om hun studie in te richten volgens de principes van het kleinschalig en intensief onderwijs. Daarnaast is het panel overtuigd dat de campus zal bijdragen aan de groepsvorming en de gemeenschappelijke activiteiten van de studenten.

Het panel acht de verwachtingen die de opleiding heeft uitgesproken over het niveau dat de afgestudeerden zullen bereiken, reëel. De toelatingseisen, toelatingsprocedure en begeleiding van de studenten maken een hoog gerealiseerd eindniveau waarschijnlijk. Om dezelfde redenen oordeelt het panel de verwachte hoge rendementen ook als haalbaar.

Het panel adviseert de NVAO het bijzonder kenmerk 'Kleinschalig en intensief onderwijs' toe te kennen aan de opleiding wo-bachelor Liberal Arts and Sciences van University College Groningen van de Rijksuniversiteit Groningen. Op grond van de conclusies van de huidige toestemmingstoets beveelt het panel aan dat de opleiding binnen zes jaar een praktijktoets van het gerealiseerde niveau ondergaat, met als doel vast te stellen of de ingeslagen koers heeft geleid tot het beoogde hoge eindniveau en het beoogde hoge rendement. Het panel raadt aan in de praktijktoets ook zaken als het effect van de beoogde omvang van de instroom en de implementatie van de vernieuwende didactiek te toetsen.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, tweede lid, in verbinding met artikel 5a.11, zesde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Rijksuniversiteit Groningen te Groningen in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 18 maart 2014 naar voren te brengen. Bij brief van 19 maart 2014 met kenmerk ABJZ 14/03519, heeft het college van bestuur ingestemd met het voornemen tot besluit.

De NVAO besluit de aanvraag Toets nieuwe opleiding wo-bachelor Liberal Arts and Sciences (180 EC; variant voltijd; locatie Groningen) van de Rijksuniversiteit Groningen (University College Groningen) positief te beoordelen. De opleiding kent de volgende afstudeerrichtingen: Health and Life Sciences, Cognition and Behaviour, Reflecting on Culture: History and Criticism, Philosophy, Politics and Economics en Physics of Energy. De NVAO besluit aan de opleiding het bijzonder kenmerk 'Kleinschalig en intensief onderwijs' toe te kennen en positief advies uit te brengen aan de minister van OCW inzake het verlenen van toestemming tot het hanteren van selectie en collegegeldverhoging op grond van de artikelen 6.7, 6.7a, 6.7b en 6.7c van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

Tevens adviseert de NVAO de minister dat de opleiding bij de eerstvolgende accreditatie een toets aan de praktijk uitvoert, met als doel vast te stellen of de ingeslagen koers heeft geleid tot het beoogde hoge eindniveau en het beoogde hoge rendement, en daarbij ook het effect van de beoogde omvang van de instroom en de implementatie van de vernieuwende didactiek te toetsen.

Graad: Bachelor of Arts/Bachelor of Science

Advies Croho-onderdeel: Sectoroverstijgend, subonderdeel Onderwijs/landbouw en natuurlijke omgeving/natuur/techniek/gezondheid.

Van kracht tot en met 30 maart 2015.¹

Den Haag, 31 maart 2014

De NVAO
Voor deze:

Dr. A.H. Flierman
(voorzitter)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

¹ Nadat de instelling een onvoorwaardelijk positief besluit instellingstoets kwaliteitszorg heeft gekregen, wordt de accreditatietermijn verlengd naar in totaal 6 jaren.

Onderwerp	Standaarden	Oordeel
1 Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	V
2 Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidings specifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	V
3 Toetsing	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing	V
4 Afstudeergarantie en financiële voorzieningen	De instelling geeft aan studenten de garantie dat het programma volledig kan worden doorlopen en stelt toereikende financiële voorzieningen beschikbaar	V
Algemene conclusie		V

V = voldoende O = onvoldoende

Beoordeling van het bijzonder kenmerk 'Kleinschalig en intensief onderwijs'

Onderwerp	Standaarden	Oordeel
A Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties zijn niet alleen gericht op het bereiken van een hoog niveau in de wetenschappelijke discipline en/of de beroepspraktijk, maar ook op verbreding: het opleiden van sociaalvaardige en initiatiefrijke academici en/of beroepsbeoefenaren met een brede belangstelling voor maatschappelijke ontwikkelingen en problemen in een multi- en/of interdisciplinaire context	V
B Relatie tussen doelstellingen en inhoud programma	De inhoud van het programma zorgt in een onlosmakelijke samenhang met relevante extracurriculaire activiteiten voor het niveau en de verbreding zoals geformuleerd in de beoogde eindkwalificaties	V
C Vormgeving en didactisch concept	Het opleidingsconcept is gericht op de vorming van een 'academic' en/of 'professional community'. Kernbegrippen zijn kleinschalig en intensief georganiseerd onderwijs, leidend tot een hoog aantal contacturen, een nauwe betrokkenheid tussen studenten en docenten en tussen studenten onderling en gemeenschappelijke relevante extra-curriculaire	V

	activiteiten	
D Instroom	De opleiding hanteert een adequate selectieprocedure gericht op de instroom van gemotiveerde en academisch en/of professioneel getalenteerde studenten	✓
E Kwaliteit personeel	De docenten zijn van een goede inhoudelijke kwaliteit en voelen zich betrokken bij het bijzondere karakter van de opleiding	✓
F Kwantiteit personeel	Er is voldoende personeel om kleinschalig en intensief onderwijs te kunnen verzorgen en individueel contact tussen docenten en studenten vorm te kunnen geven	✓
G Materiële voorzieningen	De opleiding beschikt over een eigen infrastructuur met voorzieningen voor kleinschalig en intensief onderwijs en gemeenschappelijke extra-curriculaire activiteiten	✓
H Gerealiseerd niveau	De inhoud en het niveau van de eindwerkstukken zijn in lijn met het niveau en de verbreding zoals geformuleerd in de beoogde eindkwalificaties. Afgestudeerden worden toegelaten tot prestigieuze vervolgoopleidingen en/of functies. De rendementen zijn substantieel hoger dan bij relevante andere opleidingen.	✓
Algemene conclusie		✓

Pagina 9 van 9 **Bijlage 2: Samenstelling panel**

- prof. dr. T. (Taede) Sminia, (voorzitter), oud-rector magnificus Vrije Universiteit Amsterdam, emeritus hoogleraar Histologie en Immunologie aan de Vrije Universiteit Amsterdam.
- prof. dr. J.E.J.M. (Hans) van Himbergen, (lid), emeritus hoogleraar Theoretische Natuurkunde aan de Universiteit Utrecht en voormalig decaan van het University College Utrecht;
- prof. dr. B. (Bert) Mosselmans, (lid), econoom en dean van het Vesalius College, gelieerd aan de Vrije Universiteit Brussel;
- F.C. (Frans) van Heest BA, (student-lid), student wo-master Nieuwste Geschiedenis aan de Universiteit van Amsterdam.

Aanvankelijk is prof. dr. C. Goto-Jones, japanoloog en hoogleraar Comparative Philosophy & Political Thought aan de Universiteit Leiden benoemd tot lid van het panel. De heer Goto-Jones heeft zich echter om gezondheidsredenen op 22 november 2013 moeten terugtrekken.

Het panel werd bijgestaan door Thomas de Bruijn, beleidsmedewerker NVAO, als procescoördinator, en drs. W. Vercoeteren RC als gecertificeerd secretaris.